

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Γυμνασίου

Τίτλος:

«Ας μαγειρέψουμε... τηλεοπτικά»

Συγγραφή: ΕΛΕΝΗ ΞΥΛΑ

Εφαρμογή: ΕΛΕΝΗ ΞΥΛΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

«Ας μαγειρέψουμε... τηλεοπτικά»

Εφαρμογή σεναρίου

Ελένη Ξυλά

Δημιουργία σεναρίου

Ελένη Ξυλά

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Γυμνασίου

Σχολική μονάδα

Γυμνάσιο Ν. Επιβατών

Χρονολογία

Από 03-02-2014 έως 21-02-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

4^η ενότητα: «Φροντίζω την υγεία και τη διατροφή μου»

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ι. Φιλολογικής ζώνης:

Νεοελληνική Γλώσσα

Νεοελληνική Λογοτεχνία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα:

Βιολογία

Οικιακή Οικονομία

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης:

Αγωγή Υγείας

Χρονική διάρκεια

8 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, σχολική βιβλιοθήκη.

II. Εικονικός χώρος: [Edmodo](#).

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για να υλοποιηθεί σε ικανοποιητικό βαθμό η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση, κρίθηκαν απαραίτητα τα εξής:

- να είναι διαθέσιμο το εργαστήριο πληροφορικής.
- οι μαθητές/τριες να διαθέτουν τις βασικές δεξιότητες σχετικά με τη χρήση του Η/Υ και ιδιαίτερα με τον επεξεργαστή κειμένου και την πλοήγηση στο διαδίκτυο, αλλά και
- να έχουν προηγηθεί σχετικές δραστηριότητες εξοικείωσης με μηχανές αναζήτησης, δημιουργίας πολυτροπικών κειμένων, με διαδικτυακά εργαλεία.
- οι μαθητές/τριες να είναι εξοικειωμένοι/ες με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο και να έχουν εμπλακεί σε συνεργατικές δραστηριότητες.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ελένη Ξυλά, Ας μαγειρέψουμε... τηλεοπτικά, Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου, 2013.

Το σενάριο αντλεί

--

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η αρχική ιδέα ήταν να αξιοποιηθεί η περιρρέουσα ατμόσφαιρα των τηλεοπτικών εκπομπών που αφορά τη μαγειρική και τη γαστρονομία. Παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον η πληθώρα των «masterchef» οι οποίοι αποτελούν τα σύγχρονα πρότυπα των παιδιών. Όταν παλιότερα ρωτούσες τα παιδιά τι ήθελαν να γίνουν, όταν μεγαλώσουν, η απάντηση ήταν τραγουδιστές, ποδοσφαιριστές, κινηματογραφικοί αστέρες. Τα προβαλλόμενα είδωλα αλλάζουν σταδιακά και μαζί τους οι επιλογές των παιδιών.

Η διδακτική πρόταση ξεκίνησε από την αναζήτηση, ανάγνωση μιας εύκολης και υγιεινής μαγειρικής συνταγής, τη δημιουργία παραλλαγών, την εκτέλεση. Συνέχισε με μια συζήτηση στην ολομέλεια με θέμα: πόσες εκπομπές μαγειρικής αντέχει ακόμα η ελληνική τηλεοπτική αγορά, τι είναι η κουλτούρα του «φουντισμού», η τηλεοπτική «σεφοκρατία», πόσο επηρεάζεται η στάση των τηλεθεατών από το συνεχές σφυροκόπημα των τηλεοπτικών σεφ. Η *συνταγή* λειτούργησε ως η λέξη κλειδί στην ανάγνωση συνταγών ομορφιάς, επιτυχίας, επαγγελματικής ανέλιξης, στην ανάγνωση συνταγών για την παραγωγή ταινιών βιβλίων, προτύπων ζωής. Σε γενικές γραμμές δημιουργήθηκαν κατά τη συζήτηση δυο στρατόπεδα: ένα των υποστηρικτών των εκπομπών και ένα των πολεμιών. Οι υποστηρικτές των εκπομπών μαγειρικής θεωρούσαν ότι δεν υπάρχει κάτι μεμπτό σε

αυτές και *μάάλιστα* ότι προσφέρουν γνώσεις και ψυχαγωγία. Οι πολέμιοι υποστήριζαν ότι αυτές οι εκπομπές ωθούν τους ανθρώπους που τις παρακολουθούν να πιστεύουν ότι τα πράγματα στη χώρα είναι *τέλεια* και δεν υπάρχει ούτε οικονομική κρίση ούτε φτώχεια.

Η ομάδα σε δράση

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η προτεινόμενη διδακτική παρέμβαση δημιουργήθηκε έχοντας ως θεωρητικό υπόβαθρο σύγχρονες παιδαγωγικές έρευνες, σύμφωνα με τις οποίες η μάθηση δεν

εκλαμβάνεται ως αποτέλεσμα μιας απλής διαδικασίας μετάδοσης της γνώσης από τον δάσκαλο στον μαθητή, αλλά ως μια σύνθετη επεξεργασία, στην οποία ο μαθητής συμμετέχει ενεργά και δημιουργικά στην κατασκευή και συγκρότηση της γνώσης. Οι βασικές αρχές των θεωριών μάθησης που αξιοποιήθηκαν ήταν η άποψη του κονστρουκτιβισμού ότι ο μαθητής είναι ενεργός στην κατασκευή της γνώσης και ότι ο εκπαιδευτικός είναι εμπνευστής και καθοδηγητής στην ανακαλυπτική γνωστική διαδικασία. Επίσης, η άποψη του Vygotsky ο οποίος υποστηρίζει ότι η μάθηση επιτυγχάνεται μέσα από κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και τέλος η ευρετική-ανακαλυπτική θεωρία μάθησης του Bruner που ευνοεί την αυτενέργεια του μαθητή και την ανάληψη πρωτοβουλιών. Ο μαθητής δεν είναι παθητικός δέκτης κατά τη διδακτική πράξη, αλλά παράγει μάθηση χρησιμοποιώντας τη λογική του και αξιοποιώντας τη δημιουργική σκέψη του. Η μορφή διδασκαλίας που επιλέχθηκε είναι η ομαδοσυνεργατική, διότι αυτή ευνοεί την ελεύθερη έκφραση των ιδεών, την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, τη θετική αλληλεξάρτηση των μελών της ομάδας. Κατά την ομαδοσυνεργατική μάθηση έγινε προσπάθεια να αναπτυχθεί το αίσθημα της ατομικής και της συλλογικής ευθύνης, να ενθαρρυνθεί η προσωπική εμπλοκή των μαθητών και να εμπλουτιστεί η γλώσσα τους με τρόπο φυσιολογικό, μέσω του λεξιλογίου και των εκφραστικών μέσων που απαιτούνται για τα θέματα που ερευνούν.

Δοκιμή από το παραγόμενο προϊόν μιας ομάδας

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Η διδασκαλία της γλώσσας δεν είναι αποξενωμένη και αποπλαισιωμένη από κάποιο κοινωνικό ή φυσικό θέμα, αλλά συνδέεται στενά με αυτό. Τα παραγόμενα κείμενα γύρω από το υπό (δια)πραγμάτευση θέμα είναι επόμενο να ενέχουν γνώσεις για τον κόσμο αλλά και στάσεις και ιδεολογία του συντάκτη ή των συντακτών τους.

Στο μαθητικό κοινό προσφέρεται ευρύ φάσμα γνώσεων από το δημοτικό στο θεματικό πεδίο της διατροφής, ενώ η ποικιλία των γνωστικών αντικειμένων που το διεκδικούν, το εμπεριέχουν ή το φιλοξενούν στη θεματική τους, όπως π.χ. η οικιακή οικονομία, η φυσική αγωγή, η βιολογία, καθώς και το είδος των διδακτικών μεθόδων που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν για την προσέγγισή του, με κυρίαρχη την ερευνητική-ανακαλυπτική, υπόσχονται ότι οι γνώσεις μπορούν να μετατραπούν σε δεξιότητες και στάσεις/αξίες, ώστε να διαμορφωθούν ενεργοί και συνειδητοποιημένοι ως προς το θέμα πολίτες.

Οι μαθητές/τριες σε γενικές γραμμές μπόρεσαν:

- να αποκτήσουν γνώσεις, πληροφορίες για την ανάγνωση του θέματος «τηλεοπτική διατροφή» μέσα από ένα νέο πρίσμα,
- να αναπτύξουν την κριτική τους ικανότητα, ώστε να διαχειρίζονται αποτελεσματικά αυτές τις πληροφορίες και να υποψιάζονται για το τι συμβαίνει γύρω τους και τι υπάρχει πίσω από τα φαινόμενα,
- να αποκτήσουν τις δεξιότητες που συνολικά μπορούμε να ονομάσουμε κριτικό γραμματισμό.

Στόχος ήταν μέσα από την ανάγνωση μιας συνταγής να ενεργοποιηθεί ένα σχήμα βασισμένο στη γνώση και στις προσδοκίες του αναγνώστη που αφορά τις διαδικασίες και τα στάδια που ακολουθούνται στη μαγειρική. Η γνώση αυτή ήταν:

- γνώση του πραγματικού κόσμου σχετικά με το πώς μαγειρεύει κανείς, τα σκεύη, τα υλικά και το περιβάλλον που απαιτείται,
- μαθηματική γνώση για τον υπολογισμό των υλικών, το άναμμα του φούρνου στη σωστή θερμοκρασία, την επιλογή του σωστού μεγέθους ταψιού.

Υλικά για την παρασκευή των συνταγών

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι γνώσεις για τη γλώσσα συνδέονται με τις γνώσεις για τον κόσμο, γιατί κατακτώνται επαγωγικά, καθώς μελετώνται κείμενα που αφορούν τις γνώσεις για τον κόσμο αλλά και γιατί οι μαθητές/τριες αντιλαμβάνονται την κατάκτησή τους ως προϋπόθεση για την επιτυχημένη παρέμβασή τους στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Επίσης, ένας από τους βασικούς στόχους της γλωσσικής διδασκαλίας είναι η καλλιέργεια του προφορικού και γραπτού λόγου, δηλαδή της τεχνολογικά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας. Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) αποβαίνουν σταδιακά μέσα τεχνολογικά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας (literacy practice) και χρησιμοποιούνται παράλληλα με τα παραδοσιακότερα μέσα (Κουτσογιάννης 2007).

Οι μαθητές/τριες μπόρεσαν να αποκτήσουν:

- γλωσσική γνώση σχετικά με το πώς οργανώνονται οι συνταγές ως κειμενικό είδος, ειδική ή τεχνική γλώσσα. Π.χ. τα ρήματα στο κειμενικό αυτό είδος χρησιμοποιούνται, για να περιγράψουν πράξεις που συνδέονται με το

μαγείρεμα («ανάβω», «λιώνω», «αναμειγνύω», «ανακατεύω», «χτυπώ»): το συγκεκριμένο κειμενικό είδος προσφέρεται πάρα πολύ και για τη διδασκαλία της προστακτικής (συνοπτική/μη συνοπτική).

- ικανότητα συσχέτισης της αλληλουχίας των συμβάντων της συνταγής (πρώτα... στη συνέχεια... τέλος).

Torta caprese (σπεσιαλιτά του Κάπρι)

250 γρ. βούτυρο φρέσκο

250 γρ. άχνη (δεν τη βάζω όλη)

250 γρ. τριμμένα αμύγδαλα άσπρα

250 γρ. κουβερτούρα λιωμένη σε μπεγ-μαρί

ένα φλιτζανάκι κονιάκ

5/6 αυγά

-Χτυπάμε την άχνη+βούτυρο+αυγά ένα-ένα+αμύγδαλα+κουβερτούρα λιωμένη+κονιάκ. Το αποτέλεσμα είναι ένα παχύρευστο μείγμα

-Ψήνουμε σε προθερμασμένο φούρνο 150° για 40/45 λεπτά (πάνω κάτω). Μισογειρίζουμε το ταψάκι (τη έχουμε βουτυρώσει καλά προηγουμένως) γιατί φουσκώνει αρκετά.

-Προσφέρουμε με πασπαλισμένη άχνη.

-Συνοδεύει ωραία τον καφέ και το παγωτό

Συνταγή με υπογράμμιση στα ρήματα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σπυρος Α. στον (-ην)

«Οι κακές διατροφικές συνήθειες μας και με ποιους τρόπους μπορούμε να τις αλλάξουμε»

Η σύγχρονη εποχή απαιτεί εξαντλητικούς ρυθμούς από την οικογένεια. Τα μέλη της είναι υποχρεωμένα να ακολουθούν το προσωπικό εργασιακό τους πρόγραμμα για πολλές ώρες κάθε ημέρα. Αυτό έχει ως συνέπεια τις ακατάστατες ώρες φαγητού και ενός συνεχούς «τσιμπολογήματος», προϊόντων χαμηλής ποιότητας τις περισσότερες φορές. Ακόμα και η οικονομική άνεση κάποιων οδηγεί στην κατανάλωση έτοιμου φαγητού και επιπλέον άγνωστης προέλευσης και προετοιμασίας. Έτσι τα ποσοστά παχυσαρκίας των Ελλήνων και κυρίως των παιδιών είναι απογοητευτικά και ανησυχητικά.

Αυτό όμως που πρέπει να αντιληφθούμε είναι η αξία της διατροφής και ο σημαντικός ρόλος της στην υγεία μας. Να ξαναθυμηθούμε την παγκόσμια γνωστή μεσογειακή διατροφή και τα οφέλη της. Μια διατροφή που περιλαμβάνει μαγειρευτά, αγνά, φρέσκα φαγητά με βάση το ελαιόλαδο, τα όσπρια, τα ζυμαρικά, τα γαλακτοκομικά προϊόντα, το κόκκινο κρασί αλλά πάνω από όλα τα φρούτα και τα λαχανικά. Όλα όμως με μέτρο και σύνεση. Αν έχουμε όρεξη για καθημερινή φυσική άσκηση και εκμεταλλευθούμε τη σωστή αυτή διατροφή θα κάνουμε ένα βήμα μπροστά τουλάχιστον. Μια άλλη καλή και έξυπνη ιδέα θα ήταν η χρησιμοποίηση των οικιακών κήπων για παραγωγή φρέσκων προϊόντων, όσο βέβαια είναι εφικτό. Χρειάζεται μόνο θέληση και καλή διάθεση για να επαναφέρουμε τη διατροφή μας σε σωστό δρόμο, ελπίζοντας ότι και η οικονομική κρίση θα συμβάλει στο διατροφικό επαναπρογραμματισμό.

[Προβολή λιγότερων](#)

Η παραδοσιακή παραγωγή κειμένου στο edmodo

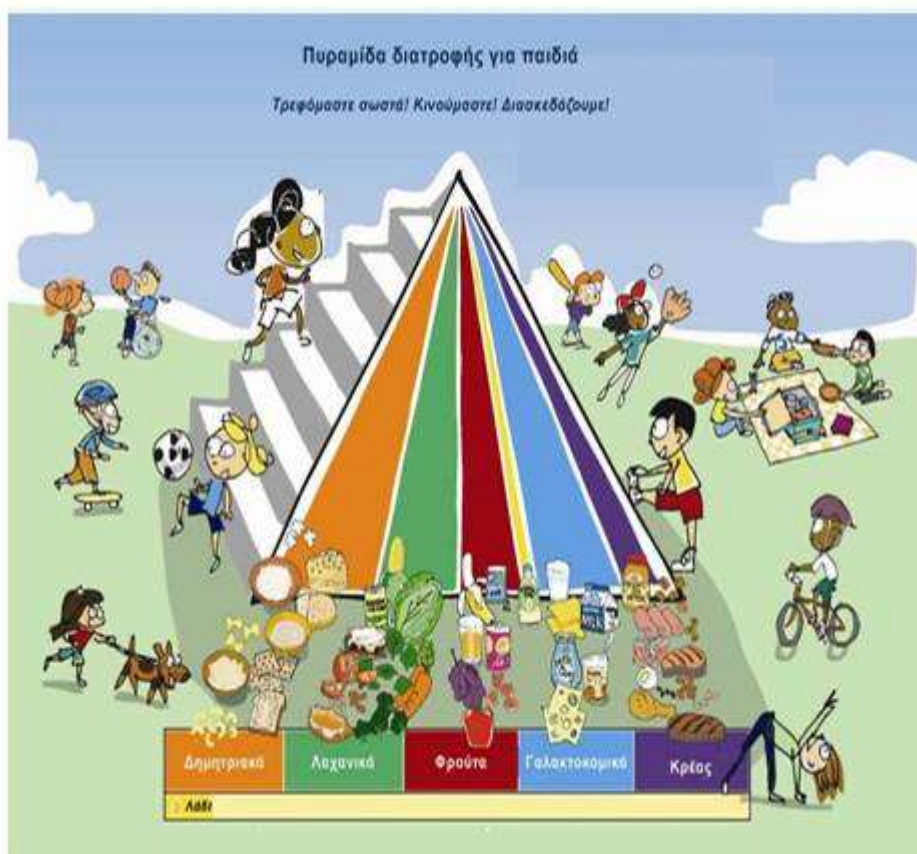

Υλικά παρασκευής συνταγής

Γραμματισμοί

Νέοι γραμματισμοί

Τα παιδιά είναι στην συντριπτική τους πλειοψηφία εξοικειωμένα με την τεχνική διάσταση της αξιοποίησης των υπολογιστών ως μέσων πρακτικής γραμματισμού. Γνωρίζουν δηλαδή τις συμβάσεις της γραφής ενός κειμένου σε ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, τις συμβάσεις της αναζήτησης μέσω του διαδικτύου κλπ. Από τα περιβάλλοντα αυτά τη μεγαλύτερη διάδοση έχει το διαδίκτυο. Όσο όμως προχωρούμε σε πιο απαιτητικές χρήσεις των νέων μέσων, όπως η ανάγνωση και αξιολόγηση πληροφοριών, η διαδικασία αξιοποίησης των νέων μέσων για πιο απαιτητικές χρήσεις, τόσο περισσότερο γίνεται σαφές ότι είναι απαραίτητη η συστηματική καλλιέργεια του νέου γραμματισμού (Κουτσογιάννης 2007).

Διατροφική πυραμίδα: εικόνα από το διαδίκτυο

Μέσω των δραστηριοτήτων οι μαθητές/τριες εξοικειώθηκαν με:

- τις μηχανές αναζήτησης στο διαδίκτυο, αλλά και στην αναζήτηση και αξιολόγηση του αναγκαίου πληροφοριακού υλικού σχετικά με το θέμα της διατροφής·
- βασικά λογισμικά (επεξεργαστής κειμένου, λογισμικό παρουσίασης), ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που αυτά δίνουν για παραγωγή μονοτροπικού και πολυτροπικού κειμένου καθώς και αναθεώρηση και βελτίωση κάθε κειμένου.

Τα παιδιά εργάζονται σε ομάδες στο εργαστήριο πληροφορικής

Κριτικός γραμματισμός

Οι ΤΠΕ ως περιβάλλοντα πρακτικής γραμματισμού δεν είναι ουδέτερες, αλλά ενσαρκώνουν αντιλήψεις που έχουν σχέση με το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον που δημιουργήθηκαν και είναι προφανές ότι δημιουργούν νέες προκλήσεις και δεδομένα για τις λιγότερο ομιλούμενες γλώσσες και τη διδασκαλία τους (Κουτσογιάννης 2011).

Οι μαθητές/τριες κατάφεραν:

- να ασκηθούν στην αναζήτηση, επιλογή και ανάγνωση υλικού από διάφορες πηγές με σκοπό την παραγωγή προφορικών, γραπτών και πολυτροπικών κειμένων·
- να μετατραπούν σε κριτικά σκεπτόμενους καταναλωτές οι οποίοι γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και δε δέχονται αβασάνιστα τα μηνύματα που προέρχονται από τον παραπλανητικό κόσμο της διαφήμισης.

4 διαφορετικοί διατροφικοί κόσμοι: τα παιδιά ανακαλύπτουν και σχολιάζουν

Διδακτικές πρακτικές

Ο ομαδοσυνεργατικός τρόπος διδασκαλίας θεωρήθηκε κατάλληλος, γιατί βοηθά τα παιδιά στην ανάπτυξη σχέσεων και διάδρασης μεταξύ τους. Άλλωστε έτσι τα παιδιά κοινωνικοποιούνται πιο εύκολα, ενώ στα πλαίσια του σεναρίου μαθαίνουν να

συνεργάζονται αρμονικά. Με τον ομαδοσυνεργατικό τρόπο εργασίας οι μαθητές αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και εμπλέκονται με άμεσο και ενεργό τρόπο σε όλες τις φάσεις της εργασίας. Αυξάνεται, συνεπώς, η δυνατότητα για αυτενέργεια και δημιουργία, ενώ παράλληλα αναπτύσσεται η κριτική ικανότητα των μαθητών.

Τα παιδιά συμμετέχουν στην παραγωγή των συνταγών

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Ανέκαθεν η μαγειρική *πούλαγε* στην τηλεόραση. Ειδικά στην περίοδο της κρίσης που διανύουμε, οι τηλεοπτικοί μάγειρες έχουν γίνει πιο δημοφιλείς μιας και ο κόσμος έχει επιστρέψει στη σπιτική κουζίνα. Δεκάδες είναι τα σόου μαγειρικής και τα μαγειρικά «ένθητα» σε ποικίλες εκπομπές, δεκάδες σεφ μάς διδάσκουν τα μυστικά της κουζίνας, εκατοντάδες επιλογές έχει η ελληνική οικογένεια για το πιάτο της ημέρας –όταν δεν

τρέφεται από τα συσσίτια και όταν έχει τη δυνατότητα να ψωνίσει βερεσέ από τον μπακάλη.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το Π.Σ. επιδιώκει τη σύνδεση παιδείας και σχολείου με τη σύγχρονη κοινωνία και την εξέλιξή της, ενώ παράλληλα η ενασχόληση στο πλαίσιο του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος με τη διατροφή είναι συστηματική. Διέπεται από τις αρχές της διαθεματικότητας και της μαθητοκεντρικότητας (αυτενέργεια, κριτική ανάπτυξη, συμμετοχικότητα). Γι' αυτού του είδους τη βαθιά, ουσιαστική, κριτική κατανόηση της πραγματικότητας χρησιμοποιούνται συχνά σήμερα στις παιδαγωγικές επιστήμες οι έννοιες του γραμματισμού και των πολυγραμματισμών. Η γλώσσα αντιμετωπίζεται ως κοινωνικό και πολιτισμικό προϊόν που διαμορφώνεται ανάλογα με τις περιστάσεις επικοινωνίας, ενώ ακολουθείται η επικοινωνιακή μέθοδος στη διδασκαλία της και αξιοποιούνται ποικίλα ανοιχτά περιβάλλοντα για την κατανόηση και παραγωγή λόγου (ηλεκτρονικά λεξικά, σώματα κειμένων, διαδίκτυο). Παράλληλα, υιοθετείται η κειμενοκεντρική προσέγγιση που δίνει έμφαση στη μελέτη ευρύτερων, πέραν της πρότασης, γλωσσικών μονάδων (αυθεντικών/ αληθινών και όχι προκατασκευασμένων κειμένων), καθώς και στη νέα κειμενικότητα μέσω της δημιουργίας κειμένων που σχετίζονται με το διαδίκτυο (νέος γραμματισμός) και στην καλλιέργεια της δεξιότητας για κριτική ανάγνωση της διαδικτυακής πληροφορίας (κριτικός γραμματισμός). Οι ΤΠΕ ενσωματώνονται στη μαθησιακή διαδικασία ως εργαλεία που ενισχύουν τη διερευνητική και ανακαλυπτική μάθηση και αποτελούν περιβάλλοντα πρακτικής γραμματισμού.

 Αλεξάνδρος Μ. στον (-ην) **Κυρία ΞΥΛΑ**

<< Οι κακές διατροφικές συνήθειες μας και με κάποιους τρόπους μπορούμε να τις αλλάξουμε>>

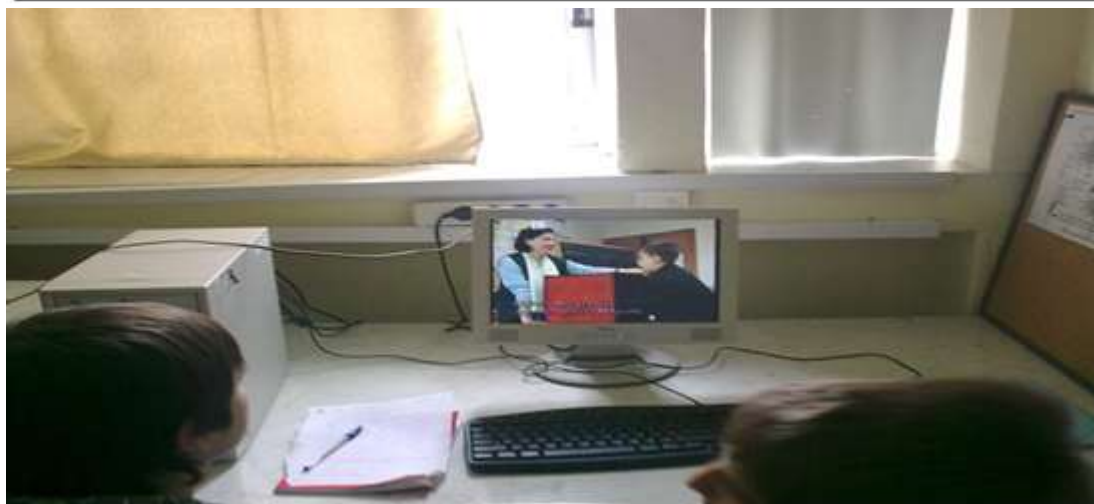
Οι κακές διατροφικές συνήθειες μας είναι πολλές.
 Με τις κακές διατροφικές συνήθειες μας δεν βοηθάμε τον οργανισμό μας και καταναλώνουμε άχρηστες ουσίες. Πολλά παιδιά στην Ελλάδα είναι παχύσαρκα γι' αυτό το λόγο. Καταναλώνουν συνέχεια άχρηστες ουσίες. Επίσης αν δεν έχουμε μια σωστή διατροφή αρρωσταίνουμε πιο εύκολα.
 Γι' αυτό θα πρέπει να έχουμε μια ισορροπημένη διατροφή, να μην καταναλώνουμε μόνο ένα είδος τροφής αλλά να έχουμε ποικιλία. Κάποιες τροφές να μην τις τρώμε τόσο συχνά όσο κάποιες άλλες π.χ. (κόκοσμο κρέας). Επίσης δεν πρέπει να έχουμε μόνο ισορροπημένη διατροφή αλλά πρέπει να αθλούμαστε καλάς. Τέλος για να μην αρρωσταίνουμε πρέπει να καταναλώνουμε τροφές πλούσιες σε βιταμίνες.

[Προβολή λιγότερων](#)

Παράδειγμα πειραματισμού στο γράψιμο.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Ο υπολογιστής θεωρείται περιβάλλον που διευκολύνει την αναζήτηση και τον πειραματισμό κατά το γράψιμο, τη συνεργατική μάθηση, τη δημιουργία πραγματικών περιστάσεων επικοινωνίας εντός και εκτός σχολείου, στο πλαίσιο της προώθησης της κοινωνικής διάστασης της μάθησης και της γλώσσας. Ειδικότερα, κατά τη γλωσσική διδασκαλία δημιουργεί συνθήκες επικοινωνιακής χρήσης της γλώσσας, δίνοντας έμφαση στην παραγωγή και κατανόηση αυθεντικών κειμένων. Έτσι, η γλώσσα μετατρέπεται από αντικείμενο προς συζήτηση σε εργαλείο αναζήτησης, αποκτώντας νόημα για τους μαθητές. Υποστηρίζεται επίσης πως μέσω του διαδικτύου η δημιουργία πραγματικών περιστάσεων επικοινωνίας είναι πια πολύ εύκολη, αφού η πληροφορική και επικοινωνιακή τεχνολογία καταρρίπτει τα τείχη που χώριζαν την αίθουσα διδασκαλίας από τον έξω κόσμο (Κουτσογιάννης, Παυλίδου & Χαλισιάνη 2011).

Η ομάδα ανακαλύπτει και παρακολουθεί τηλεοπτικές εκπομπές για τη διατροφή

Κείμενα

<https://www.youtube.com/watch?v=p5NpijTagSw>, «Συνταγές Μαγειρικής», Χαίνηδες.

[Chicken ala carte](#), ταινία μικρού μήκους, Ferdinand Dimadura, 2005.

Ιστοσελίδες

<http://www.sintagespareas.gr/>

<http://www.gourmed.gr/syntages/videos.htm>

<http://freshbakery.gr>

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α΄ φάση: 2 ώρες: Παρουσίαση του θέματος στους μαθητές, διαμόρφωση ενός «συμβολαίου».

Αφόρμηση: ακούσαμε

<https://www.youtube.com/watch?v=p5NpijTagSw> Συνταγές Μαγειρικής

Στίχοι: Δημήτρης Αποστολάκης

Μουσική: Δημήτρης Ζαχαριουδάκης & Γιώργος Μανωλάκης

*Από μικρή της άρεσε, μες στην κουζίνα μόνη
τις ώρες να σκοτώνει
με τη μαγειρική,
και πέφτανε τα δάκρυα θυμώντας τη ζωή της
και δίναν στο φαΐ της
μια γεύση μαγική.*

*Κύμινο, μοσχοκάρυδο και κόκκινο πιπέρι,
ποτέ δεν είχε ταίρι
ν' αλλάξει μιαν ευχή,
να χαμηλώσεις τη φωτιά μετά την πρώτη βράση,
να γίνονταν η πλάση
ζανά απ' την αρχή.*

*Ψιλοκομμένος μαϊντανός, και σκόρδο μια σκελίδα,
να 'φεγγε μιαν ελπίδα
στα μάτια τα μελιά,
και προς το τέλος πρόσθεσε ένα ποτήρι λάδι,
να 'νιωθε ένα χάδι
μια μέρα στα μαλλιά.*

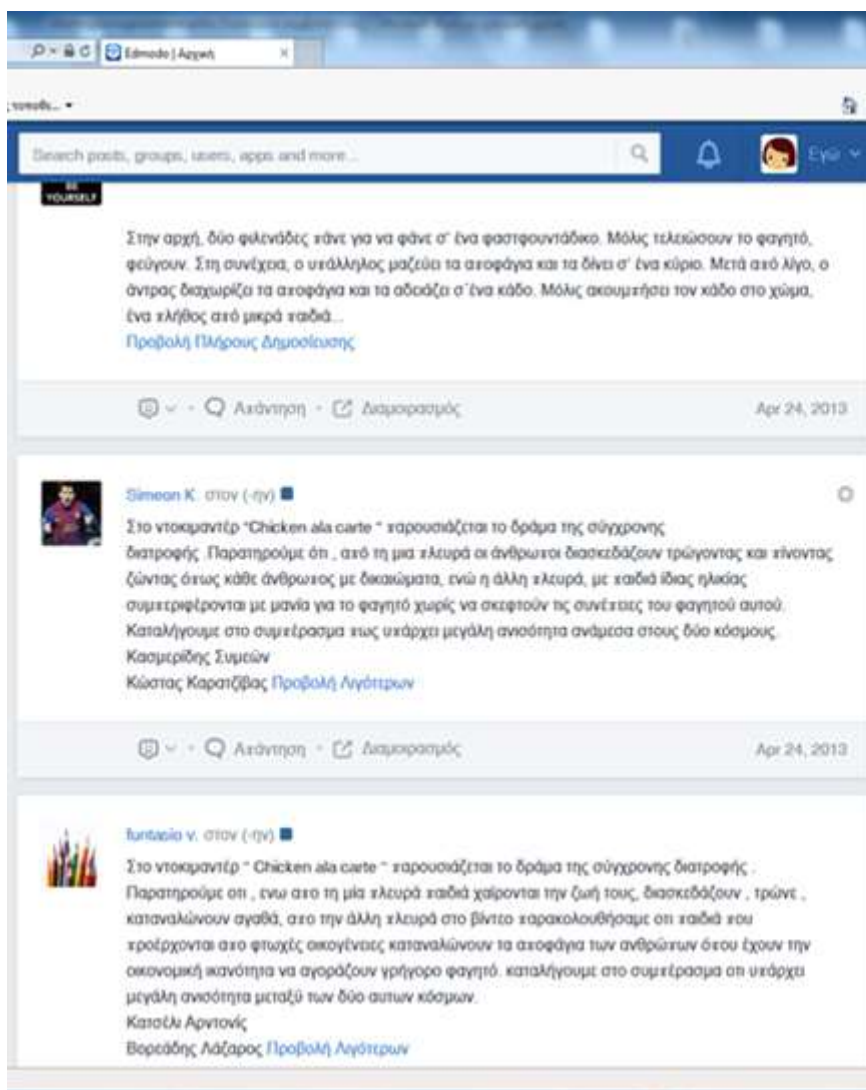
*Μια νύχτα έπιασε φωτιά μέσα στο μαγειρείό της,
που 'κανε το φευγικό της
να μοιάζει με γιορτή,
τέτοια που γύρω φύτρωσαν άσπρα του γάμου κρίνα,
ολόδια με κείνα
που είχε ονειρευτεί.*

*Πόσες καρδιές που γίνανε αναλαμπή κι αθάλη,
 μας κάμανε μεγάλη
 κάποια μικρή στιγμή,
 κι αθόρυβα διαβήκανε απ' της ζωής την άκρη,
 χωρίς ν' αφήσει δάκρυ
 σε μάγουλο γραμμή.*

Παρακολούθησαμε τηλεοπτικές συνταγές και την ταινία μικρού μήκους [chicken ala carte](#) την οποία και σχολίασαν τα παιδιά.

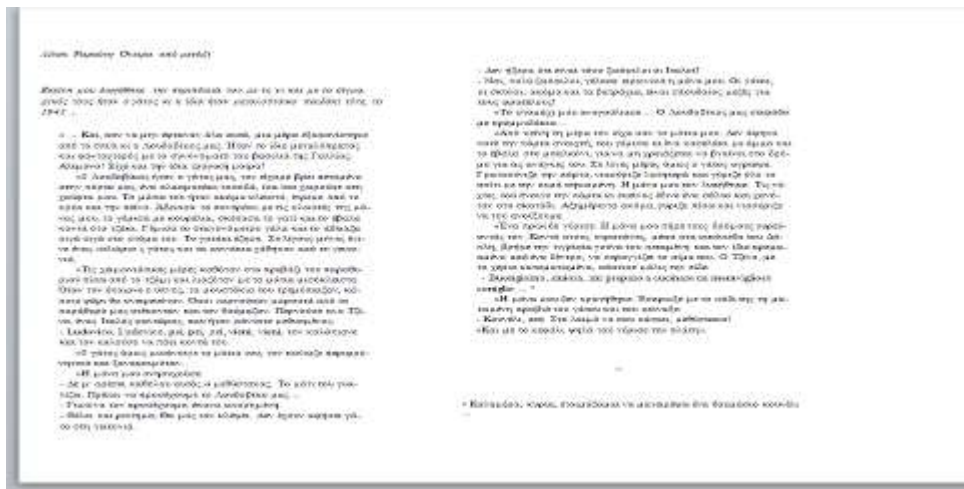
Αξιοποιήθηκε η διερευνητική και ανακαλυπτική μέθοδος, επιχειρήθηκε να δημιουργήσει η διδάσκουσα κλίμα δεκτικότητας στους μαθητές, για να τους εισαγάγει στη θεματική ενότητα «Φροντίζω για τη διατροφή και την υγεία μου». Με καταιγισμό ιδεών παρακινήθηκαν οι μαθητές να πουν λέξεις ή φράσεις που τους έρχονται στο μυαλό για όσα παρακολούθησαν καθώς και λέξεις-κλειδιά: π.χ. «σεφ», «τηλεοπτική συνταγή», «junk food», «τοποθέτηση προϊόντων», «ο τηλεθεατής τρώει ό,τι βρίσκει» κ.ά.

Με το [Tagxedo](#) προβάλλονται στον πίνακα της τάξης τα ρήματα και το λεξιλόγιο της διατροφής οπτικοποιημένα.

Στη συνέχεια, με τη συζήτηση ανακοινώνονται οι στόχοι της διδασκαλίας και ο τρόπος εργασίας. Η φάση αυτή της διδασκαλίας περιελάμβανε εξηγήσεις προς τους μαθητές, ιδιαίτερα των σημείων εκείνων της διδασκαλίας που ήταν απαραίτητα προκειμένου να κατανοήσουν τον σκοπό και τους στόχους της και να συμβάλουν στη διαμόρφωση ενός «συμβολαίου», που θα τηρηθεί από το διδάσκοντα και τους μαθητές στη διάρκεια της. Τα παιδιά πρότειναν και δικά τους κείμενα για επεξεργασία, όπως της Λίτσας Ψαραυτή το *Όνειρα από μετάξι*.

Το απόσπασμα αναφέρεται στις διατροφικές συνήθειες των Ιταλών να *τρώνε σκυλιά*.

Β' φάση: 4 ώρες

Στη φάση αυτή οι μαθητές πήγαν στο εργαστήριο πληροφορικής, για να εργαστούν ομαδικά. Το [φύλλο εργασίας](#), κοινό για όλους, υπήρχε σε φάκελο με τίτλο «διατροφή και υγεία», που είχε φροντίσει να εγκαταστήσει η διδάσκουσα στην επιφάνεια εργασίας του κάθε υπολογιστή. Στη φάση αυτή οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες. Η διδάσκουσα έδωσε διευκρινήσεις σχετικά με το φύλλο εργασίας. Σε κάθε ομάδα υπήρχε ένας τουλάχιστον μαθητής με επαρκείς δεξιότητες στη χρήση επεξεργαστή κειμένου και φυλλομετρητή. Οι μαθητές ανέλαβαν στα πλαίσια της μικρής ομάδας στο στάδιο της διερευνητικής διαδικασίας τους παρακάτω ρόλους:

- Χειριστής του ηλεκτρονικού υπολογιστή.
- Αναγνώστης - συντονιστής της διαδικασίας.
- Γραμματέας της ομάδας που κρατά τις σημειώσεις.

Οι μαθητές προχώρησαν στην αναζήτηση, συλλογή, αξιολόγηση και καταγραφή του υλικού. Ρωτούσαν τη διδάσκουσα, όταν είχαν απορίες. Τονίστηκε ότι όλες οι εργασίες έπρεπε να αναρτηθούν στο edmodo. Κατά την ομαδική εργασία η διδάσκουσα επέβλεπε, καθοδηγούσε διακριτικά και έδινε διευκρινήσεις, πρότεινε βελτιωμένους τρόπους διατύπωσης. Τα παιδιά επεξεργάζονταν τα ίδια τα κείμενά τους σε επίπεδο ορθογραφίας, μορφολογίας, σύνταξης, λεξιλογίου, δομής, επικοινωνιακού πλαισίου. Στόχος ήταν να ενεργοποιηθεί η γλωσσική ενημερότητα των μαθητών, ώστε να επιτευχθεί ένα συγκεκριμένο επικοινωνιακό αποτέλεσμα. Οι μαθητές αντιλήφθηκαν σε μεγάλο βαθμό ότι η παραγωγή λόγου συνιστά μια δυναμική διαδικασία που επιδέχεται τροποποιήσεις και βελτιώσεις.

Στο τέλος της δεύτερης διδακτικής ώρας οι μαθητές αποθήκευσαν τις εργασίες τους και συνέχισαν με τον ίδιο ρυθμό την τρίτη και τέταρτη διδακτική ώρα. Η διδάσκουσα φρόντιζε να τηρείται το χρονοδιάγραμμα και να κατανέμονται σωστά οι εργασίες στο διαθέσιμο χρόνο. Η αποθήκευση των εργασιών ήταν επιβεβλημένη, επειδή ήταν δύσκολο να βρεθεί ένα συνεχόμενο δίωρο στο ωρολόγιο πρόγραμμα, για να ολοκληρωθούν τα φύλλα εργασίας. Σε αυτό βοηθούσε το edmodo, γιατί μόλις είχε

ολοκληρωθεί μια εργασία μπορούσε να αναρτηθεί εκεί, χωρίς να υπάρχει ο κίνδυνος να χαθεί και στη συνέχεια μπορούσε να τροποποιηθεί και να βελτιωθεί. Επίσης, επιδιώχθηκε να γίνει τουλάχιστον μία παρουσίαση κατά την τρίτη διδακτική ώρα, ώστε να μην παρουσιαστούν όλες οι εργασίες στο τέλος και κουράσουν τους μαθητές.

Γ' φάση: 2 ώρες

Στη φάση αυτή κάθε ομάδα παρουσίασε το αποτέλεσμα της δουλειάς της (για τεκμήρια της δουλειάς των μαθητών, βλ. [εδώ](#) κάτω από την αντίστοιχη δραστηριότητα του Φύλλου Εργασίας) και δέχτηκε ερωτήσεις, σχόλια, κριτική από τις υπόλοιπες ομάδες. Οι υπόλοιπες ομάδες είχαν τη δυνατότητα να δουν όλα τα φύλλα εργασίας από τον φάκελο που ήταν εγκατεστημένος στην επιφάνεια εργασίας του υπολογιστή τους και να παρακολουθήσουν τις δραστηριότητες στο edmodo. Ακολούθησε εποικοδομητική συζήτηση και αναστοχασμός. Οι μαθητές προχώρησαν σε αυτοαξιολόγηση και συνολική αποτίμηση του τρόπου εργασίας τους (τι πήγε καλά και τι όχι).

Κατά τη διάρκεια του προτεινόμενου εκπαιδευτικού σεναρίου αξιολογήθηκαν οι μαθητές σε επίπεδο ατομικό και ομαδικό. Εκτιμήθηκε ο τρόπος που συνεργάστηκαν μεταξύ τους και στο τέλος κρίθηκε το αποτέλεσμα της εργασίας τους με κριτήρια γλωσσικά και επικοινωνιακά. Εκτός από την ετεροαξιολόγηση κρίθηκε, επίσης, απαραίτητο οι μαθητές να προβούν και στη διαδικασία της αυτοαξιολόγησης. Κάθε ομάδα αξιολόγησε τα αποτελέσματα των εργασιών της, διερεύνησε τους λόγους που την οδήγησαν σε ικανοποιητικά επίπεδα προσέγγισης της γνώσης. Με τη διαδικασία αυτή καλλιεργήθηκε η αυτογνωσία των μαθητών, η ικανότητά τους να ελέγχουν, να κρίνουν και να εκτιμούν τις δυνατότητές τους, ενώ σπλίστηκαν με δεξιότητες, εμπειρίες και στάσεις που θα τους χρησιμεύσουν στο μέλλον.

Η κάθε ομάδα πρότεινε και εκτέλεσε μια συνταγή η οποία βιντεοσκοπήθηκε και το παραγόμενο προϊόν μοιράστηκε προς κρίση στους υπολοίπους. Έγινε μια μικρή γευστική πανδαισία σε ατμόσφαιρα εορταστική.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δίνονται τα φύλλα εργασίας που αξιοποιούνται στην εφαρμογή και με τα οποία έχουμε συνδέσει (εσωτερικός υπερσύνδεσμος) αντίστοιχα σημεία της διδακτικής πορείας. Ένα φύλλο εργασίας κοινό για όλες τις ομάδες.

Αποστολές:

1. Ανατρέξτε στις παρακάτω δ/νσεις:

<http://www.sintagespareas.gr/>

<http://www.gourmed.gr/syntages/videos.htm>

<http://freshbakery.gr>

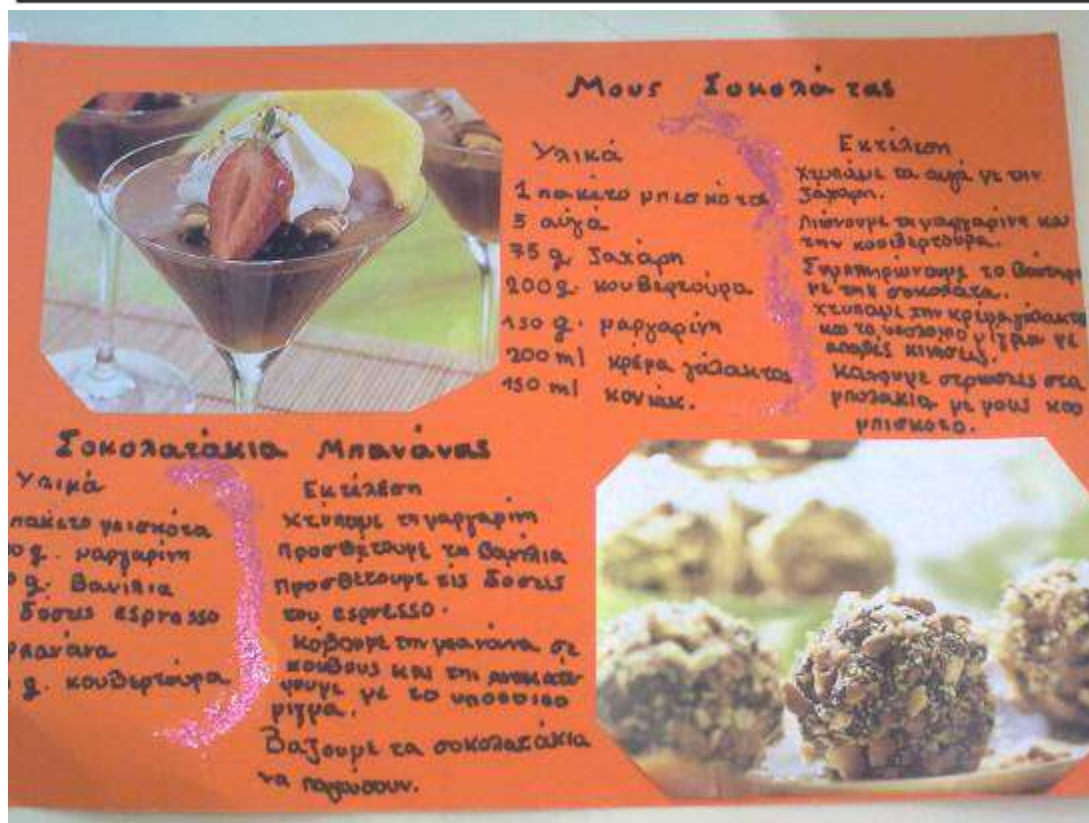

Μελετείστε δυο-τρεις πραγματικές συνταγές της αρέσκειας σας και εντοπίστε τα κειμενικά τους χαρακτηριστικά (χρόνοι, όψη, πρόσωπο, ορολογία μαγειρικής, χρήση ρήματος). Προχωρήστε στην αξιολόγηση της προβαλλόμενης θρεπτικής αξίας και της αναφοράς των θερμίδων (αν υπάρχουν), των μονάδων μέτρησης υλικών, του κόστους υλικών. Στην αποστολή σας ζητείστε βοήθεια από την καθηγήτρια της οικιακής οικονομίας. Παρουσιάστε στους συμμαθητές σας τα ευρήματά σας.

Θα μπορούσατε να παρουσιάζετε βήμα προς βήμα την εκτέλεση, να την σχολιάζετε ταυτόχρονα και να την εκτελείτε. Επιλέξτε μια συνταγή η οποία δεν απαιτεί ψήσιμο ή βράσιμο ή τηγάνισμα (π.χ. σαλάτες ή ορεκτικά). Δεν ήταν κακή ιδέα και η βιντεοσκόπηση, για να διαφανούν οι μελλοντικοί masterchef.

Αναζήτηση στο διαδίκτυο

Μια ομάδα εργάστηκε φτιάχνοντας το παραδοσιακό κολάζ το οποίο είναι εξίσου εντυπωσιακά δελεαστικό

2. Πώς δικαιολογείται στις μέρες μας, ενώ 1.450.000 άνθρωποι είναι άνεργοι και 400.000 σιτίζονται καθημερινά από τα συσσίτια των δήμων και της εκκλησίας, τα τηλεοπτικά κανάλια να κατακλύζονται από εκπομπές gourmet μαγειρικής;

Πώς εξηγείται το γεγονός να υπάρχουν 1.350.000 άνεργοι στην Ελληνική κοινωνία, 500.000 να κρίνονται καλύτερα από τα συσσίτια της αρχιτεκτονικής και η TV να κασιδιάζεται από εκπομπές μαγειρικής ή γαστρονομίας;

✓ "εξαθλίωση" ✓ υποκρισία
✓ αδιάφορο να συμβαίνει
✓ παράλογο
✓ "παρηφάνεια": ψευδαισθήση ότι η κοινωνία δεν έχει σοβαρό πρόβλημα
✓ αντιμετώπιση
✓ "μικροκοσμία":
✓ αποπροσανατολισμό από τα πραγματικά πρόβλημα
✓ καλλιέργει η την αίσθη...

Στην απάντησή σας μπορείτε να αναφέρετε ότι οι εκπομπές μαγειρικής πολλαπλασιάζονται, γιατί είναι παραγωγές χαμηλού (ή και μηδενικού) οικονομικού ρίσκου. Ακόμα και αν παρουσιάσουν χαμηλή τηλεθέαση, το κόστος τους έχει ήδη καλυφθεί χάρη στους χορηγούς και στην γκρίζα διαφήμιση, την «τοποθέτηση

προϊόντων» (product placement) από εταιρείες τροφίμων, καταστήματα μαγειρικών και οικιακών σκευών, ηλεκτρικές συσκευές. Επίσης, συχνά οι παρουσιαστές-σεφ αρκούνται σε χαμηλή αμοιβή, καθώς η τηλεοπτική τους παρουσία ανεβάζει τις επαγγελματικές μετοχές τους, διαφημίζει τα εστιατόριά τους και προϊόντα που κυκλοφορούν με το όνομά τους.

Το κείμενό σας ενδέχεται να φιλοξενηθεί σε εφημερίδα μεγάλης κυκλοφορίας.

Σήμερα, κυρίως η τηλεόραση, κατακλύζεται από εκπαιδευμένες μαγειρικές για πολλές ώρες κάθε ημέρα. Γνωστοί παρουσιαστές, μάγειρες, μινερέτα ανταγωνίζονται στην παρουσίαση εμποτικών σέσεων χαράκιτρα. Αυτό συμβαίνει κυρίως για την προώθηση των τηλεθέσεων σε μια χαλαρή παρακολούθηση προσομοίωσης μαγειρέματος. Βέβαια έχει ως συνέπεια την αποβλακωσή σου, την απορροφήση σημαντικού προσωπικού χρόνου και την αύξηση στην αγορά των προϊόντων και συσκευών που χρησιμοποιούνται στην εκτόπιση.

Αυσυχώς, δε δίνονται χρήματα πλέον από τα κανάλια για την παραγωγή σειρών ή ντοκιμαντέρ με εκπαιδευτικό ή πνευματικό περιεχόμενο. Έτσι καταφεύχουν σε γρήνες παραγωγές με πολύ χαμηλό κόστος. Το ενδιαφέρον σου καταναλωτικού κοινού εξαιτίας έχει προσανατολιστεί περισσότερο, λόγω οικονομικής ανέχειας βέβαια, στην καθημερινότητα με τα προβλήματα της. Ένα σημαντικό πρόβλημα αποτελεί και η διαστροφή με κόστος της. Όμως τα ποσοστά τηλεθέσεων, γενικά όλων των καναλιών, έχουν μειωθεί σημαντικά εξαιτίας της διαπαισύνσεώς σου.

Αρκετά παιδιά επιλέγουν πρώτα να γράψουν με χαρτί και στυλό και μετά να χρησιμοποιήσουν ΠΕΚ.

3. Διαβάζουμε στον τύπο ότι τον τελευταίο χρόνο δημοσιοποιήθηκαν δύο έρευνες, που διεξήχθησαν για λογαριασμό της ΓΕΣΕΒΕΕ (Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας) και της Ομοσπονδίας Αρτοποιών Ελλάδας και οι οποίες δείχνουν ότι **οι καταναλωτές έχουν μειώσει δραματικά τις δαπάνες τους για ψώνια από το σούπερ μάρκετ, τη λαϊκή αγορά και τον φούρνο της γειτονιάς τους**. Από τη άλλη μεριά, μαθητές καθημερινά λιποθυμούν από την πείνα, ενώ άνεργοι συνταξιούχοι συνωστίζονται και εκλιπαρούν για μια σακούλα

δωρεάν οπωροκηπευτικά και, από την άλλη, όλη η Ελλάδα μαθαίνει πόση ώρα πρέπει να βράσουν τα σπαράγγια, για να γίνουν τραγανά με λάδι τρούφας και περύγια καρχαρία. Ποια εικόνα της χώρας είναι πιο κοντά στην πραγματικότητα; Σε έναν πίνακα με δυο στήλες καταγράψτε τις δυο προβαλλόμενες εικόνες-όψεις της σύγχρονης Ελλάδας.

ΕΛΛΑΔΑ ΚΡΙΣΗΣ	ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ MASTERCHEF
Συσσίτια	Επίδειξη σπάνιων υλικών
Ανεργία	Προϊόντα σε αφθονία
Φτώχεια	Πολυτέλεια
Αυτοκτονίες	Γεύσεις εξωτικές
Άστεγοι	κουλτούρα του «φουντισμού»
Παιδιά πεινασμένα	παιδιά παχύσαρκα

4. Επιλέξτε μια τηλεοπτική συνταγή, παρατηρείστε και σχολιάστε:

Το στήσιμο της σκηνής: τον χώρο, τον χρόνο τα πρόσωπα.

Αναρωτηθείτε ποιος κατευθύνει, τοποθετεί τα πρόσωπα τα προϊόντα, τα αντικείμενα.

Σε ένα άρθρο για τη σχολική εφημερίδα αναφερθείτε τον τρόπο που παρουσιάζετε μια τηλεοπτική συνταγή και συγκρίνετε αυτήν με μια παραδοσιακή.

Δίπλα-δίπλα τηλεοπτική και παραδοσιακή συνταγή για σύγκριση: δυναμική η πρώτη-στατική η δεύτερη

4. Κάποτε η μαγειρική πείρα μεταδιδόταν από γενιά σε γενιά, όχι μόνο γιατί η οικογένεια ήταν πιο δεμένη αλλά και για λόγους ανάγκης, επιβίωσης. Οι συνταγές, τα μυστικά της μαγειρικής περνούσαν από χέρι σε χέρι, από στόμα σε στόμα. Σήμερα αυτό συμβαίνει στο διαδίκτυο, όπου πολλά σάιτ μαγειρικής δεν περιορίζονται στο κόπι-πέιστ αλλά είναι πλούσιες πολυσυλλεκτικές δεξαμενές μαγειρικής πείρας. Άλλο όμως το να ψάχνεις στο Ίντερνετ συνταγές για κουλουράκια και άλλο να σε βομβαρδίζει η τηλεόραση με ταψιά και κουτάλες! Μα πόσες εκπομπές μαγειρικής αντέχει ακόμα η ελληνική τηλεοπτική αγορά; Γιατί το κοινό δεν τους γυρίζει την πλάτη; Γιατί ο τηλεθεατής τρώει ό,τι βρίσκει;

Σε μια ομιλία προς τους συμμαθητές σας προσπαθήστε να τους πείσετε να αλλάξουν νοοτροπία και να αντιμετωπίζουν κριτικά τα προβαλλόμενα θέματα από τα Μ.Μ.Ε..

ΣΕΦ ΣΕ ΔΡΑΣΗ

5. Διαβάζουμε στον τύπο ότι ανέκαθεν οι άνθρωποι συζητούσαν για το φαγητό ή έτρωγαν ακούγοντας μουσική, όμως σήμερα η μαγειρική γίνεται κομμάτι της βιομηχανίας του ελεύθερου χρόνου και στοιχείο της ταυτότητάς μας. Η κουλτούρα του «φουντισμού» (foodism) είναι ένας όρος ο οποίος επινοήθηκε από τον αμερικανό συγγραφέα Γουίλιαμ Ντερέσιεβιτς. Η κεντρική ιδέα του συγγραφέα είναι ότι σε ένα διευρυνόμενο κύκλο ανθρώπων το φαγητό θεωρείται μορφή τέχνης και για πολλούς ταυτίζεται με τη δημιουργικότητα, την επιχειρηματικότητα, την πολιτική και την υγεία, ακόμα και τη θρησκεία. Το φαγητό μολιάζεται «με το νόημα της ζωής» και εκφράζει

τις συμβολικές αξίες αλλά και τις πνευματικές αναζητήσεις μιας μορφωμένης τάξης. Έτσι, αντί να συζητούν π.χ. για ταινίες τέχνης ή για τη λογοτεχνία, προτιμούν να επιδεικνύουν τις γνώσεις τους για ιταλικά τυριά ή για την πολυνησιακή κουζίνα.

Όμως και στην Ελλάδα αναδύεται μια ιδιότυπη «αριστοκρατία της γεύσης», όπου η ευγένεια των γαστρονομικών προτιμήσεων, καθώς και το βάθος και το εύρος των διατροφικών γνώσεων είναι πιστοποιητικά καλλιέργειας και πνευματικής κομψότητας. Έβδομη τέχνη το σινεμά, όγδοη η φωτογραφία, ένατη τα κόμικς ... και η μαγειρική τείνει να θεωρηθεί η δέκατη μούσα του τηλεοπτικού πολιτισμού μας ή μάλλον η μητέρα όλων των τεχνών.

Με ποιους τρόπους γίνεται τελικά η ανάγνωση και επιβολή συνταγών ομορφιάς, επιτυχίας, επαγγελματικής ανέλιξης, παραγωγής ταινιών, βιβλίων, προτύπων ζωής από το σύγχρονο κόσμο; Ποια συστατικά είναι απαραίτητα, για να εκτελεστεί μια από τις παραπάνω συνταγές που αναφέρθηκαν και ποια σημασία παίρνει για τον σύγχρονο κόσμο η λέξη συνταγή; Γράψτε μια συνταγή ομορφιάς ή επιτυχίας μιας ταινίας ακολουθώντας τα βήματα μιας παραδοσιακής συνταγής.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Συνταγές επιτυχίες στις εξετάσεις

- διαβάσματα
- κακάλληλα βιβλία
- σημειώσεις
- βοηθήματα
- υλικοί
- πληροφορίες
- προσομοίωση
- αφοσίωση
- επανάληψη
- ψυχραιμία
- υπομονή
- επιμονή
- σοβαρότητα

Εκτέλεση

Εντατικό διάβασμα με κακάλληλα βιβλία και βοηθήματα αλλά και με τη χρήση σημειώσεων και υλικού. Σωστή και καλή προσομοίωση, αφοσιωμένοι σε αυτό που κάνουμε, συνεχώς επανάληψεις. Ξη αίθουσα εξετάσεων επίσης, πολύ σημαντική είναι η ψυχραιμία η υπομονή, η επιμονή και η σοβαρότητα.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

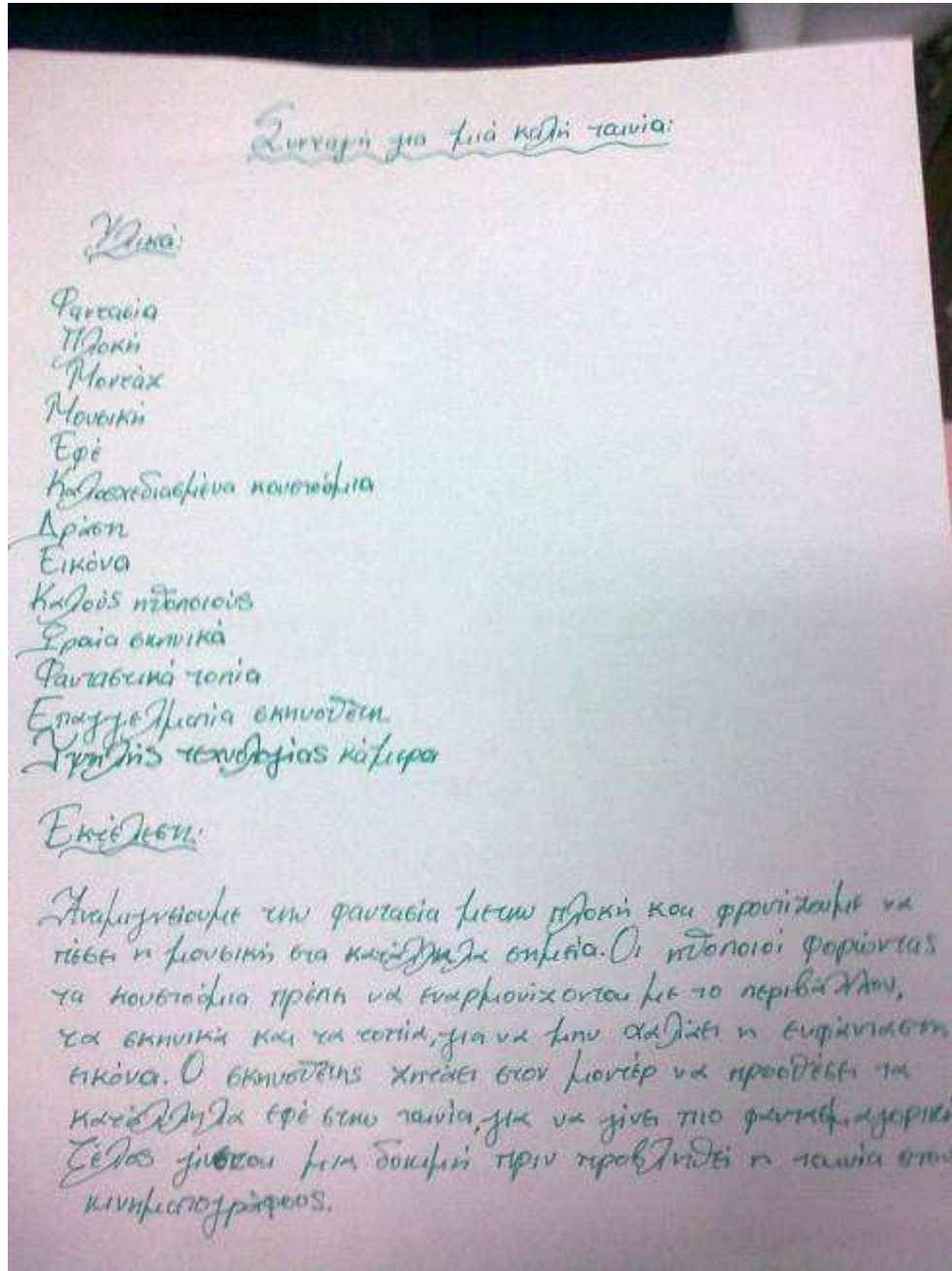
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

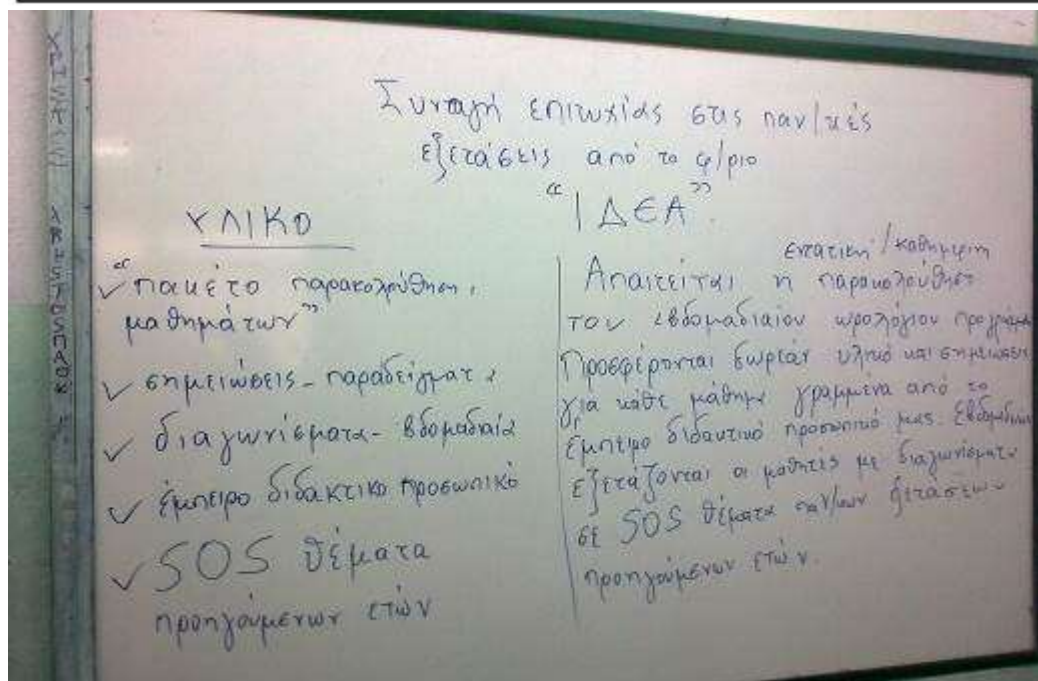
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

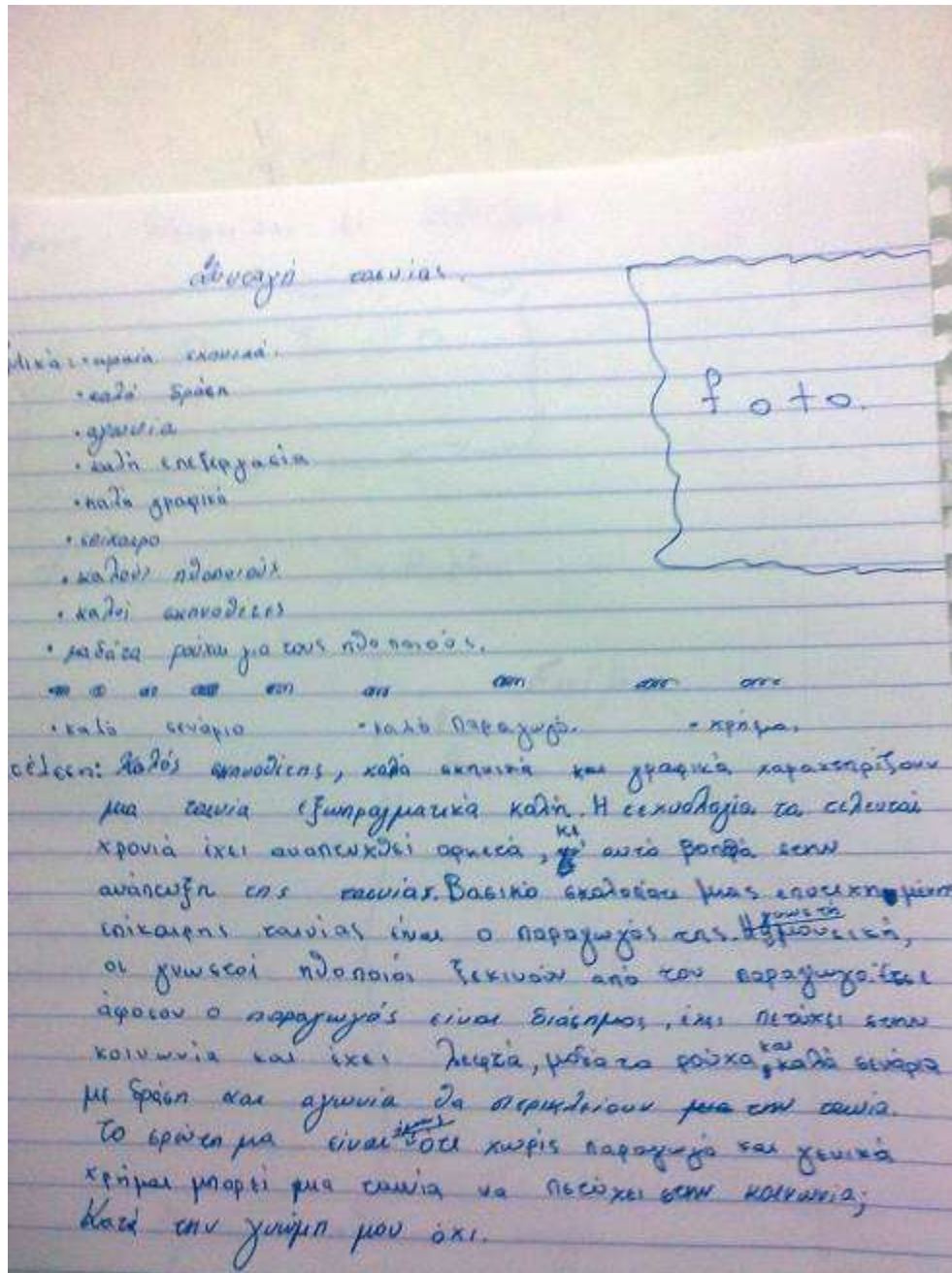

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

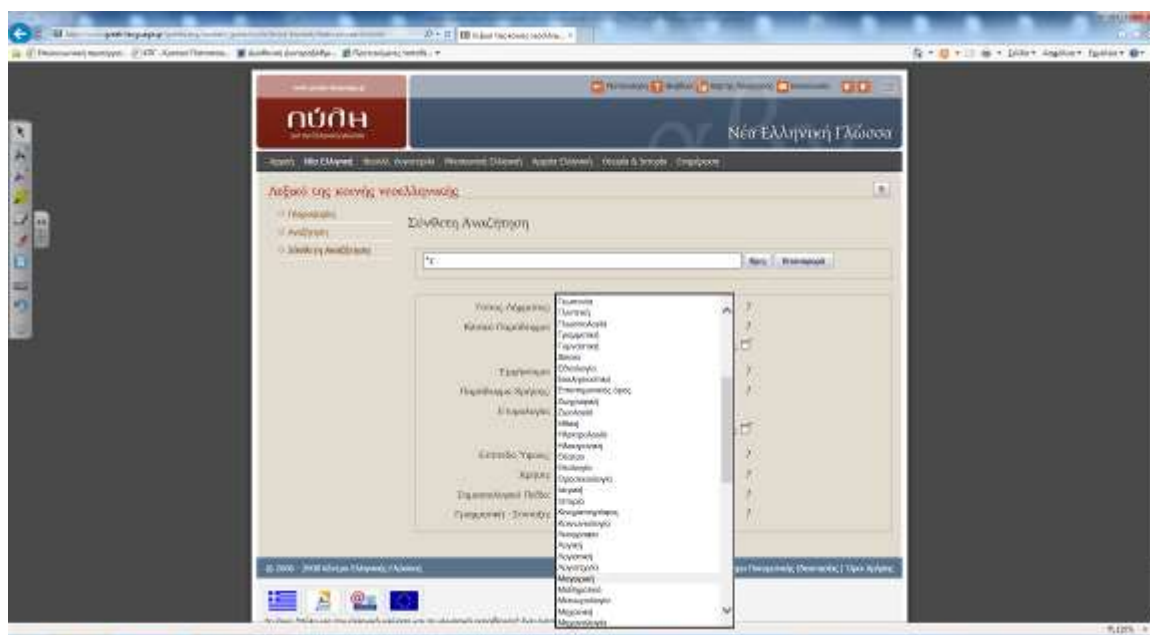

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Επίσης έγινε μια αναζήτηση στο διαδίκτυο για λογοτεχνικά κείμενα, ποιήματα, παροιμίες, γνωμικά και αποφθέγματα σχετικά με τη διατροφή. Κάποιες ομάδες πρόλαβαν επίσης να μεταβούν στην [Πύλη για την ελληνική γλώσσα](#), στη συνέχεια στα Ηλεκτρονικά Λεξικά και συγκεκριμένα στο Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής (Τριανταφυλλίδη), στη σύνθετη αναζήτηση και πληκτρολόγησαν στην ετυμολογία *γαλλ.*, *βρες* (το εντόπισαν από τις συντομογραφίες). Πληκτρολόγησαν *ε (στο πρώτο διάκενο) και *βρες*. Απέκτησαν με αυτό τον τρόπο λίστα λέξεων δάνειων από τα γαλλικά με το επίθημα –ε.

Τα παιδιά απομόνωσαν το λεξιλόγιο που αναφέρεται στη μαγειρική ή στη σύνθετη αναζήτηση, ερμηνευμα, φαγητό, επίπεδο ύφους, λαϊκό και σχολίασαν τα ευρήματα. Τους κίνησε το ενδιαφέρον ο πλούτος των ευρημάτων. Αυτή την αποστολή δεν την ολοκλήρωσαν όλες οι ομάδες, υπήρχε στο φύλλο εργασίας, γιατί είναι γνωστό ότι

κάποιες ομάδες έχουν πολύ μεγαλύτερη ευχέρεια στη χρήση των Νέων Τεχνολογιών και μπορούν να αναζητήσουν πολλές ενδιαφέρουσες πληροφορίες σε πολλούς και διαφορετικούς χώρους.

Έρευνα στην Πύλη της ελληνικής γλώσσας

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το συγκεκριμένο σενάριο προτείνεται να πραγματοποιηθεί στη διδακτική πράξη, γιατί εκλαμβάνει τη μάθηση ολιστικά· βρίσκονται σε ισορροπία τόσο η «προστιθέμενη αξία» από τη χρήση των νέων τεχνολογιών όσο και ο βιωματικός του χαρακτήρας. *Για το μάθημα της γλώσσας η προστιθέμενη αυτή αξία μπορεί να εντοπιστεί σε τρεις κυρίως, συνήθως αλληλένδετους, τομείς: στην παιδαγωγική (στο πώς θα πραγματώνεται η διδασκαλία), στην μαθησιακή διάσταση (πώς θα προκύπτει μάθηση) και στον τομέα των γραμματισμών. Στην πρώτη και στη δεύτερη περίπτωση καλό είναι να προκύπτει με σαφήνεια σε τι διευκολύνει η χρήση των νέων μέσων την παιδαγωγική και τη μαθησιακή διαδικασία. Στην τρίτη περίπτωση είναι απαραίτητη η σύνδεση των νέων μέσων με τους νέους γραμματισμούς και τον κριτικό γραμματισμό (Κουτσογιάννης & Αλεξίου 2012α).*

Απαραίτητη προϋπόθεση ήταν η εξοικείωση των μαθητών με τα διάφορα προγράμματα και διαδικτυακά εργαλεία. Τέλος, οφείλει να έχει κατά νου ο διδάσκων ότι οι ΤΠΕ θεωρούνται περιβάλλοντα που διευκολύνουν την αναζήτηση και τον πειραματισμό κατά το γράψιμο, τη συνεργατική μάθηση και τη δημιουργία πραγματικών περιστάσεων επικοινωνίας εντός και εκτός σχολείου, στο πλαίσιο της προώθησης της κοινωνικής διάστασης της μάθησης και της γλώσσας. Ωστόσο, η χρήση τους δεν αποτελεί πανάκεια, αλλά μέσο που εξυπηρετεί συγκεκριμένους διδακτικούς και παιδαγωγικούς στόχους. Το συγκεκριμένο πλαίσιο προτείνεται πρωτίστως, για να μπορεί να αποτυπώνει τις μεταβολές, να αναδεικνύει τις ενδεχόμενες προσωπικές αναζητήσεις, αλλά παράλληλα να μπορεί να καταγράφει τις ενδεχόμενες ισχύουσες δομές του συστήματος (Κουτσογιάννης 2012β). Και επίσης το πλαίσιο αυτό δεν αποτελεί μονόδρομο, αλλά μπορεί κάλλιστα να συνδυαστεί και με τις παραδοσιακές πρακτικές.

Τα παιδιά με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες ένιωσαν ότι πραγματικά μπορεί η μάθηση να είναι ελκυστική. Γέλασαν, έπαιξαν, ζωγράρισαν, παρήγαγαν προφορικό και γραπτό λόγο και χάρηκαν την κάθε στιγμή. Προβληματίστηκαν και άλλαξαν τον τρόπο που έβλεπαν τα πράγματα.

Ζωγραφιά εμπνευσμένη από την ενότητα διατροφή και υγεία.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κουτσογιάννης, Δ. 2007. *Πρακτικές ψηφιακού γραμματισμού νέων εφηβικής ηλικίας και (γλωσσική) εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο: http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/studies/ict/teens/index.html [15.8.2013]
- Κουτσογιάννης, Δ., Μ. Παυλίδου & Ι. Χαλυσιάνη. 2011. *Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο: http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/p3.1.2_glwssa_bthmia.pdf [15.8.2013]
- Κουτσογιάννης, Δ. & Μ. Αλεξίου. 2012α. *Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/anaptuxe_senarion_-_glossa_deutrobathmia_ekpaideuse..pdf [15.8.2013]
- Κουτσογιάννης, Δ. 2012β. Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης. Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32ης συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας, Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Μπουκωμένοι τηλεθεατές, πεινασμένοι πολίτες

Πολλοί τηλεθεατές νιώθουν μπουκωμένοι, λιγωμένοι από τα δεκάδες τηλεοπτικά τραπέζια που στρώνονται καθημερινά, από το πρωί μέχρι το βράδυ. Ακόμα και το σαββατόβραδο, αντί για μια κωμωδία ή ένα ούεστερν, μια καλή αστυνομική ταινία, ένα μουσικοχορευτικό πρόγραμμα, εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι βλέπουν άλλους ανθρώπους να μαγειρεύουν. Το «είδος», η εκπομπή μαγειρικής, είναι τόσο παλιό όσο και η τηλεόραση. Δεν έχει νόημα το να λιθοβολήσουμε το είδος καθαυτό, που φυσικά έχει θέση σε ένα πρόγραμμα ποικίλου περιεχομένου.

Η τηλεόραση δεν απευθύνεται στις ελίτ, αλλά σε ένα κοινό με ποικίλα ενδιαφέροντα. Αυτό που προκαλεί την αγανάκτηση πολλών είναι αφενός ο παροξυσμός της τηλεοπτικής μαγειρικής, το μέγα πλήθος των εκπομπών και, αφετέρου, το γεγονός ότι σε μέρες φτώχειας τα κανάλια μάς λένε «φάτε μάτια ψάρια».

Αυτό το μήνα δημοσιοποιήθηκαν δύο έρευνες, που διεξήχθησαν για λογαριασμό της ΓΕΣΕΒΕΕ (Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας) και της Ομοσπονδίας Αρτοποιών Ελλάδας, και οι οποίες δείχνουν ότι οι καταναλωτές έχουν μειώσει δραματικά τις δαπάνες τους για ψώνια από το σούπερ μάρκετ, τη λαϊκή αγορά και το φούρνο της γειτονιάς τους. Από τη μια μεριά, μαθητές λιποθυμούν από την πείνα ενώ άνεργοι συνταξιούχοι τσακώνονται και εκλιπαρούν για μια σακούλα δωρεάν οπωροκηπευτικά και, από την άλλη, όλη η Ελλάδα μαθαίνει πόση ώρα πρέπει να βράσουν τα σπαράγγια για να γίνουν τραγανά και όχι νιανιά.

Αν και η αλήθεια είναι ότι σε αρκετές τηλεοπτικές συνταγές δεν χρησιμοποιούνται μόνο προϊόντα πολυτελείας, λάδι τρούφας και πτερύγια καρχαρία, αλλά και πιο ταπεινά υλικά, αλεύρι, όσπρια και ζυμαρικά. Όμως προσοχή! Η κλασική φασολάδα φανερώνει έλλειψη φαντασίας όχι όμως οι «φακές με μπέικον, προσούτο και μέλι». Στο Master Chef οι κριτές ζητούν από τους διαγωνιζόμενους να μαγειρέψουν «κάτι

δημιουργικό με όσπρια» και η παρουσιάστρια εξηγεί: «Θέλουμε από εσάς πιάτα εστιατορικού επιπέδου, απόλυτα δημιουργικά». Άλλο το υψιπετές «εστιατορικό επίπεδο» και άλλο το επίπεδο του μαγέρικου ή της караβάνας.

Η κουλτούρα του «φουντισμού» (foodism)

Πριν δύομισι χρόνια, ένας παίχτης σε ένα ριάλιτι μαγειρικής, δήλωσε ότι το όνειρό του είναι να μαγειρέψει στο Μέγαρο Μουσικής. Όχι «για» το Μέγαρο, αλλά επί της σκηνής του Μεγάρου και με το κοινό να τον παρακολουθεί συνεπαρμένο. Τότε κάποιοι αναρωτήθηκαν ποιο θα μπορούσε να είναι το επόμενο καλλιτεχνικο-επαγγελματικό βήμα του επίδοξου σεφ: να μαγειρέψει στο Ηρώδειο ή στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου;

Όμως αυτό που τότε έμοιαζε εξωφρενικό, έγινε πραγματικότητα. Στον κύκλο «Μουσική Γευσιγνωσία», επώνυμοι σεφ μαγειρεύουν για το κοινό του Μεγάρου και οι φιλόμουσοι γεύονται τις δημιουργίες τους στα διαλείμματα της συναυλίας, στην ειδικά διαμορφωμένη με ροτόντες αίθουσα Banquet. Και δεν τρώνε ό,τι κι ό,τι, αλλά πιάτα που συνδυάζονται με το πνεύμα της μουσικής, γεύσεις φίνες, ψαγμένες, καμωμένες για λεπτές ψυχές, αυτιά και ουρανίσκους. Έτσι, τα βάλς του Στράους συνδυάζονται με «ντοματόσουπα ζελαρισμένη, μαριναρισμένο σταμναγκάθι και “τριλογίες” σολομού», ενώ στις συνθέσεις του Τέλεμαν ταιριάζουν οι «ασυνήθιστες γεύσεις», όπως «ψωμί από χαρούπι, φάβα από αρακά, πουρές από καυκαλήθρες». Το εισιτήριο δεν είναι τρομακτικά ακριβό ενώ η ορχήστρα παίζει αφού οι σερβιτόροι έχουν μαζέψει τα πιάτα από τα τραπέζια, όμως αναρωτιέται κανείς πώς, μετά από τόσες λεπτές γεύσεις και εξευγενισμένα ακούσματα, αντέχει κανείς, γυρίζοντας σπίτι του, να δει κάποιον να ψάχνει στον κάδο των σκουπιδιών, για φαγητό.

Δεν πρόκειται για τη λεγόμενη «προκλητική κατανάλωση» (conspicuous consumption), αλλά για την κουλτούρα του «φουντισμού» (foodism) η οποία την τελευταία δεκαετία κερδίζει έδαφος κυρίως στα μεσαία στρώματα. Ο όρος επινοήθηκε από τον αμερικανό συγγραφέα (και οικειοθελώς παραιτηθέντα πανεπιστημιακό) Γουίλιαμ Ντερέσιεβιτς, που τον ανέπτυξε αρχικά σε ένα άρθρο του

στους Νιου Γιορκ Τάιμς πέρυσι το φθινόπωρο. Η κεντρική ιδέα του συγγραφέα είναι ότι σε ένα διευρυνόμενο κύκλο ανθρώπων το φαγητό θεωρείται μορφή τέχνης και για πολλούς ταυτίζεται με τη δημιουργικότητα, την επιχειρηματικότητα, την πολιτική και την υγεία, ακόμα και τη θρησκεία. Το φαγητό μπολιάζεται «με το νόημα της ζωής» και εκφράζει τις συμβολικές αξίες αλλά και τις πνευματικές αναζητήσεις μιας μορφωμένης τάξης. Έτσι, αντί να συζητούν, π.χ., για ταινίες τέχνης ή για τη λογοτεχνία, προτιμούν να επιδεικνύουν τις γνώσεις τους για ιταλικά τυριά ή για την πολυνησιακή κουζίνα.

Ο Γ. Ντ. δέχτηκε σφοδρές επικρίσεις για το άρθρο του, με αποτέλεσμα, λίγους μήνες αργότερα, να επανέλθει για να εξηγήσει ότι, στους κύκλους των «καλλιεργημένων», το φαγητό έχει αντικαταστήσει την τέχνη ως αντικείμενο έμπνευσης, ανταγωνισμού, συζήτησης και λατρείας. Όμως το φαγητό, εξηγεί, «δεν είναι τέχνη, δεν έχει αφηγηματικό ή αναπαραστατικό χαρακτήρα, δεν εκφράζει ιδέες, δεν οργανώνει συναισθήματα».

Ο Γ. Ντ. αναφέρεται στην εκλεπτυσμένη Αμερική που θα ήθελε να εκπέμψει μια ευρωπαϊκή αύρα και όχι στη λεγόμενη «ζώνη της Βίβλου» όπου το χάμπουργκερ και η μπριζόλα ήταν και θα είναι βασιλιάς. Πόσο αναχρονιστικός μοιάζει ο Μπουνιουέλ που στα απομνημονεύματά του παραδέχεται ότι «δύο τηγανητά αυγά με λουκάνικα μου δίνουν μεγαλύτερη απόλαυση απ' όλες τις “καραβίδες α λα βασίλισσα της Ουγγαρίας”...»!

[Μαριάννα Τζιαντζή](#)